

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

**MAGISTRAT DR.
DENNIS MONTEBELLO**

Seduta tal-11 ta' April, 2003

Avvi\$Z Numru. 2404/1997/1

Avviz numru 2404/97DM

Carmen Taliana

VS

**Leonard Vassallo Cesareo, Christopher Vassallo
Cesareo u Francesca mart Stephen Cassar**

Il-Qorti,

Rat l-avviz permezz ta' liema l-attrici talbet il-kundanna tal-konvenuti ghall-hlas tas-somma ta' elf lira Maltin (Lm1,000) dovuti bhala bilanc ta' prezz t' abbiljamenti mixtrija mill-hanut bl-isem "Carmen's Boutique" ta' 335, Manoel Dimech Street, tas-Sliema, gestit mill-attrici liema abbiljamenti kienu nxtraw minn Anna Vassallo Cesareo li

Kopja Informali ta' Sentenza

Illum tinsab nieqsa, mart u omm il-konvenuti rispettivament.

Bl-ispejjes inkluzi dawk tal-ittra interpellatorja datata 30 ta' April 1997 u tal-Mandat ta' Qbid, bl-imghaxijiet legali mill-4 ta' Novembru 1996 kontra l-konvenuti li gew ingunti biex jidhru ghas-subizzjoni.

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet tal-konvenuti, fejn eccipew illi:

- 1 Isem wiehed mill-konvenuti, u cioe Leone Vassallo Cesareo, huwa inkorrett;
- 2 M'hemm ebda ammont dovut mill-konvenuti stante li Anna Vassallo Cesareo ma hallietx djun;
- 3 Salvi eccezzjonijiet ohra

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet ulterjuri tal-konvenuti fejn eccipew illi:

- 1 Is-somma mitluba thallset zmien ilu;
- 2 Salvi eccezzjonijiet ulterjuri.

Rat il-kontro talba tal-konvenuti permezz ta' liema wara li ppremettew illi:

- 1 Anna Vassallo Cesareo, li mietet fl-1 ta' Dicembru 1996 u li kienet tigi mart il-konvenut Leonard Vassallo Cesareo u omm iz-zewg konvenuti l-ohra, kienet tixtri xi hwejjeg minghand l-attrici;
- 2 U peress illi wara li mietet l-imsemmija Anna Vassallo Cesareo, l-attrici kienet infurmat lill-konvenuti illi l-istess Anna Vassallo Cesareo kellha taghtiha elf mitejn u disgha u hamsin lira in linea ta' prezz jew bilanc ta' prezz ta' hwejjeg;
- 3 U peress illi l-konvenuti hallsu lill-attrici mitejn u disgha u hamsin lira akkont;
- 4 U peress illi sussegwentement irrisulta li s-somma ta' elf mitejn u disgha u hamsin lira kienu gia mhallsa kollha lill-attrici minn Anna Vassallo Cesareo u l-attrici kienet irrilaxxat ricevuta li ggib id-data ta' l-4 ta' Novembru 1996;

Kopja Informali ta' Sentenza

5 U peress illi ghalhekk il-konvenuti hallsu indebitament lill-attrici is-somma ta' Lm259 li ghalha saret riferenza aktar il-fuq;

Talbu li din il-Qorti:

(a) tiddikjara u tiddecidi illi s-somma il-fuq imsemmija ta' mitejn u disgha u hamsin lira giet indebitament imhallsa lill-attrici mill-konvenuti; u

(b) li konsegwentement tikkundanna lill-attrici thallas lill-konvenuti din is-somma ta' mitejn u disgha u hamsin lira; Bl-ispejjez u bl-imghax legali kontra l-attrici, ngunta ghas-subizzjoni.

Rat il-verbal tas-seduta tal-1 ta' Marzu tas-sena 2000 fejn l-attrici ikkontestat il-kontro talba.

Semghet ix-xhieda li gew prodotti;

Rat id-dokumenti esibiti;

Rat l-atti kollha tal-process; u

Ikkunsidrat:-

Illi bl-eccezzjonijiet ulterjuri tal-konvenut gie rikonoxxut il-kreditu tal-attrici fis-somma ta' LM1259 izda jirribattu li dan l-ammont gie mhallas, anke in excess, u bi prova ta' tali hlas ghamlu riferenza ghad-dokument fil-pussess taghom u minnhom esibit bhala dok VC 6 (a fol 64 tal-process).

Infatti fis-seduta tal-1 ta' Marzu tas-sena 2000 il-partijiet qablu illi sa Novembru tal-1996 il-bilanc li kien dovut lill-attrici Carmen Taliana, kien effettivament ta' Lm1,259 (elf mitejn u disgha u hamsin lira Maltin); izda fil-waqt illi l-konvenuti sosstnu illi dan il-bilanc kollu kien mhallas fl-4 ta' Novembru 1996, u ghalhekk kull pagament sussegwenti kien sar indebitament, l-attrici sosstni illi fl-4 ta' Novembru tal-1996 ma rceviet ebda pagament izda kienet biss intimat lid-debitrici Anna Vassallo Cesareo illi l-bilanc li dak in-nhar kien ghadu dovut minnha kien jammonta ghal Lm1,259 (elf mitejn u disgha u hamsin lira Maltin).

Fi kliem iehor l-attrici ssostni illi d-dokument CT9 (a fol 42 tal-process li huwa kopja tal-original dok VC 6 a fol 64 tal-process.), huwa effettivament 'statement' jew rendikont ta' dak li kien ghadu dovut u ma hux ircevuta ta' xi hlas li kien sar dak in-nhar.

Ma hemmx kontestazzjoni da parti tal-konvenuti illi huma ilkoll '*in solidum*' bejnithom, jew bhala kompartecipi fil-komunjoni tal-akkwisti gia' esistenti bejn il-konjugi Vassallo Cesareo jew bhala eredi ta' Anna Vassallo Cesareo, huma obbligati li jghamlu tajjeb ghad-debiti li jistghu jirrizultaw ta' l-istess Anna Vassallo Cesareo.

Lanqas ma tirrizulta kontestata l-allegazzjoni tal-konvenuti illi fil-fatt wara Novembru tal-1996, kienu ghamlu pagament ta' Lm259 (mitejn disgha u hamsin lira Maltin) rikkonoxxut li sar fid-dokument CT1 tas-17 ta' Marzu tal-1997, (v. fol. 33 tal-process)

Ghaldaqstant dak li trid tistabilixxi l-Qorti ghal finijiet tat-talba u l-kontro talba jirrigwarda n-natura guridika ta' dokument VC 6 (a fol 64 tal-process) u jekk l-istess dokument jikkostitwix ricevuta ta' pagament li kien sar dak in-nhar jew jekk jikkostitwix statement jew rendikont kif qed issostni l-attrici.

F'dan l-ezami, oltre ghad-dokument fih innifsu u il-kliem miktub fuqu, il-Qorti trid toqghod iktar attenta ghad-diversi dettalji w cirkostanzi tal-kaz biex tista' tistabbilixxi il-vera portata tieghu u dan peress illi n-negozju li ghalih jirreferi l-istess dokument kien eskludi l-konvenuti odjerni u kien isir esklussivament bejn l-attrici u Anna Vassallo Cesareo li, stante il-mewt taghha, ma setghatx tghati l-verzjoni taghha dwar dak li verament gara kwasi xahar qabel il-mewt taghha fl-1 ta' Dicembru 1996.

Evidentement l-ewwel ezami li jrid isir huwa tad-dokument innifsu sabiex fl-ewwel lok jigi stabbilit jekk dan effettivament jistghax jigi meqjus li jindika rcevuta kif qed isostnu l-konvenuti. Ghandhu jinghad ukoll mill-ewwel illi d-dokument fih innifsu ma jindikax espressament li jistgha

jikkostitwixxi xi ricevuta ta xi hlas li sar dak inhar u ghalhekk jispetta lill-konvenuti biex jippruvaw xi sinifikat ulterjuri tal-kliem miktub u dan evidentement billi jghatu wkoll xi indizji ohra li jstghu jindikaw li effettivament dak inhar kien sar xi hlas.

Minn ezami dettaljat tal-original tal-istess dokument (esibit a fol 72 tal-process u mmarkat dokument LVC1) jirrizulta illi l-karta li ntuzat kienet karta li normalment tintuza meta jinxtraw oggetti li l-hlas taghhom isir dak il-hin, kif miftihem bil-kelma 'Cash Sale', izda f'din l-okkazzjoni l-kelma Cash Sale kienet giet ikkancellata u ghalhekk il-karta ghandha titqies sempliciment bhala fuljett bil-letter head ta' "CARMEN'S" li huwa l-isem tal-hanut tal-attrici.

Il-kliem li l-konvenuti sosstnu huma indikattiv ta' rcevuta huma l-kliem **To Bal.**, ossia *to balance*, bis-somma Lm1,259 (elf mitejn u disgha u hamsin lira Maltin) imnizzla hdejn dan il-kliem u taht l-attrici ziedet il-kliem "*many thanks*" bil-firma 'Carmen' taht nett.

Ghalhekk m'hemm l-ebda kelma jew kliem li wahedhom jindikaw xi pagament , bhalma jkunu l-kliem precizi '*received payment*', '*received*' jew '*paid*'. Il-kliem uzat huwa '*to balance*' fejn il-kelma '*balance*' normalment tfsser indikazzjoni ta' s-somma li tkun ghadha dovuta. Izda bi'z-zieda tal-kelma "*to*" wiehed jista jippretendi li issa gie' sottointiz xi hlas mghamul '*to balance*'? Sincerament jekk wiehed irid ifettaq dan mhux l-uniku sinifikat li jista' jinghata lill-kelma "*to*"; daqs tant wiehed jista jinterpreta iz-zieda tal-kelma '*to*' bhala li huwa sottointiz li biex tibbilancja id-debitrici kien ghad baqghalha xi thallas somma ta LM1259. Infatti kieku verament kien sar pagament ta LM1259 fl-4 ta Novembru 1996 il-bilanc kien ikun zero.

Izda oltre il-kliem '*to balance*', illi skond il-fehma ta' din il-Qorti b'ebda mod meta meqjus wahdu ma jindika xi pagament, l-attrici ziedet il-kliem '*many thanks*' u iffirmit '*Carmen*'.

Ovvjament il-kliem 'many thanks' huma forma ta' ringrazzjament lis-Sinjura Vassallo Cesareo lil min id-dokument huwa indirizzat'; izda dan ir-ringrazzjament ghandhu jitqies definitivament dirett ghal xi pagament, jew jista jkun ringrazzjament ghal fatt illi Anna Vassallo Cesareo kienet clienta regolari tal-attrici?

Billi l-kliem '*many thanks*' jigi ndikat regolarment f'korrispondenza kummercjali mhux esklussivament fircevuti izda wkoll fl-ispedizzjoni ta kontijiet bhala forma ta' etiketta kummercjali, din il-Qorti hija iktar propensa li taccetta l-verzjoni tal-attrici, sorretta minn dik ta' Gina Mercieca, illi effettivament il-kliem 'many thanks' ma kienux imnizzlin biex jissinifikaw ringrazzjament ta' xi pagament, izda kienu kliem li ghandhom jittiehdu fis-sens ordinarju taghhom ta' ringrazzjament lill-klienta tal-attrici ghan-negozju li kienet taghmel maghha.

Dan in segwitu huwa kkonfermat mill-fatt illi d-dokument ma giex iffirmit bil-firma solita u ufficjali tal-attrici kif soltu taghmel fuq dokumenti illi m'ghandhomx in-natura personali u li huma strettament ta' natura kummercjali, kif indikat f'dokument VC3 (a fol 61 tal-process) u dokument CT2 (a fol 35 tal-process).

Infatti n-nota in kwistjoni giet iffirmata sempliciment bl-ismem Carmen u ghalhekk dana ghandhu jsahhah il-fehma illi dan id-dokument ghandhu jitqies biss bhala nota personali mibghuta mill-attrici, ansjuza li tithallas, lill-klienta taghha li kienet fi stat ta sahha prekarju, fejn intimatilha, bl-ettiketta li soltu tuza, illi kien ghad baqa' bilanc ta' Lm1, 259 (elf mitejn u disa' u hamsin lira Maltin) li kien ghad irid jithallas.

Lanqas ma jistghu dawn iz-zewg indizji fl-imkien, fl-assenza ta' kwalunkwe kelma li tista' tissinifika hlas, jindikaw li l-istess dokument ghandhu jigi interpretat bhala xi ricevuta ta' xi pagament li setghet ghamlet Anna Vassallo Cesareo fl-4 ta' Novembru tal-1996.

Kien ikun utili ghall-konvenuti kieku ippruvaw xi cirkostanzi ohra li setghu jindikaw il-hlas minnhom allegat.

Infatti l-konvenuti jidhru li eskludew il-fatt illi l-pagament tal-4 ta' Novembru setgha sar minn Anna Vassallo Cesareo personalment. Il-konvenuta Francesca Cassar, fid-deposizzjoni taghha, tindika biss, bhala possibilita ta' pagament, il-fatt biss illi f'dawk iz-zmienijiet kienet ikkonsenjat envelope moghti lilha minn omma, d-debitrici, lill-attrici Carmen Taliana, izda ma kiinetx giet informata bil-kontenut tal-istess envelope.

Jekk dan kien xi pagament dan presumibilment sar fi flus kontanti peress illi l-konvenuti qed iserrhu l-allegazzjoni taghhom ta pagament esklussivament fuq dokument wiehed, dak tal-4 ta Novembru 1996 u mhux fuq xi cheque jew operazzjoni bankarja jew fuq xi titolu ta kreditu.

Ghalhekk jekk Anna Vassallo Cesareo ikkonsenjat envelope b'€1,259 (elf mitejn u disa' u hamsin lira Maltin) fi flus kontanti lil bintha biex tghadih lill-attrici ghas-saldu tal-kreditu taghha, wiehed jippresummi illi l-busta kienet tiehu iktar il-forma ta pekkett u illi d-debitrici kienet ukoll tintima lill-bintha biex tottjeni rcevuta wkoll ghas-saldu ta' kull ammont li kien dovut u issa mhallas. Izda la jirrizulta li l-attrici fethet il-busta quddiem Francesca Cassar u ebda tali rcevuta ma kienet giet rilaxxjata mill-attrici dak il-mument u d-dokument tal-4 ta' Novembru tal-1996 a fol 72 (tal-process) kien wasal ghand il-konvenuti f'cirkostanzi ohra.

Inoltre d-dokument LVC 2 a fol 73 (tal-process) esibit mill-konvenuti biex jirribattu allegazzjoni tal-attrici illi hija ma kienetx teziggi firem meta Anna Vassallo Cesareo kienet tixtri *on credit*, huwa indikattiv ukoll illi l-attrici kienet di solitu, tindika l-ammont dovut lilha bil-kliem 'to balance 'kif effettivament uzathom fin-nota tal-4 ta' Novembru tal-1996.

Ghaldaqstant issib illi ma jesiztux indizji sufficjenti li jistghu jwasslu lill-Qorti biex tikkunsidra illi n-nota tal-4 ta' Novembru 1996, tista' titqies bhala li tfisser xi haga ohra oltre dak illi huwa indikat fuqha; cioe' li l-bilanc dovut minn

Kopja Informali ta' Sentenza

Anna Vassallo Cesareo lil "Carmen's" f'dik id-data kien ta' Lm1,259 (elf mitejn u disa' u hamsin lira Maltin) u li din kienet nota personali anke ta ringrazzjament mibghuta mill-attrici lill-klijenta taghha iffirmata informalment bl-isem biss *Carmen*.

Ghaldaqstant issib illi t-talba attrici kif kontenut fl-avviz hija gustifikata u timmerita konferma.

Il-Qorti qedgha ghalhekk tilqa t-talba attrici u tikkundanna lill-konvenuti sabiex in solidium bejnithom ihallsu lill-attrici s-somma mitluba ta' Lm1,000 ghar-ragunijiet indikati fl-avviz u konsegwentement qedgha tirrespingi l-eccezzjonijiet tal-konvenuti u tichad il-kontro talba taghhom, bl-imghaxijiet legali b'effett mill-4 ta' Novembru tal-1996;

Bl-ispejjez kontra l-konvenuti in solidium bejnithom.

-----TMIEM-----